
Praca i zabawa w montesoriańskim podejściu do edukacji

Praca – to słowo kojarzy się z pojęciami takimi jak koncentracja, obowiązek, działanie celowe i ważne. Według słownika języka polskiego: „Praca to celowa działalność człowieka zmierzająca do wytworzenia określonych dóbr materialnych lub kulturalnych”.

Zabawa – to słowo jest nieco inne niż praca i wywołuje lżejsze i radośniejsze skojarzenia. Bez troska, miła i czasem bezcelowa to pojęcia jakie można odnieść do zabawy. Według słownika języka polskiego: „Zabawą nazywamy wszelkie czynności, które bawią i pozwalają przyjemnie spędzić czas”.

Większość dzieci krócej jest w stanie skupić uwagę niż osoby dorosłe. Dlatego nie możemy zarzucić dzieci dużą ilością pracy i spodziewać się, że będą siedziały długi czas w pełni skoncentrowane na wykonywaniu danego zadania.

Dorośli często myślą o zabawie lub o czynnościach, które dzieci lubią i wykonują jako o czynnościach nie związanych z edukacją. Jednak Maria Montessori zdała sobie sprawę, że łączenie pracy i zabawy może pozwolić dziecku odnieść korzyść z czegoś, czego nie postrzega jako pracy. W jednej ze swoich książek pisze: **„Zdałam sobie sprawę, że w życiu dziecka zabawa jest być może czymś mało ważnym, czym zajmuje się ono z braku czegoś lepszego do zrobienia”**.

Obserwując dzieci w klasie Montessori zwrócimy uwagę na ich zaangażowanie podczas wykonywania praktycznych ćwiczeń dnia codziennego. Takie ćwiczenia jak na przykład: nakładanie łyżką lub nawlekanie koralików często wybierają dzieci trzy letnie lub nawet młodsze. Kiedy zauważą, że udało im się osiągnąć zamierzony cel widzimy błyszczącą w ich oczach dumę. Chociaż nie zdają sobie sprawy ze stopnia swoich osiągnięć (np. z rozwoju precyzyjnej koordynacji ruchowej) są dumne z owoców swojej pracy, ponieważ osiągnęły wyznaczony sobie cel. Wybierają to samo ćwiczenie wielokrotnie, ponieważ chcą doświadczać tego uczucia tak często jak to jest możliwe. Starsze dzieci natomiast interesują się zadaniami związanymi z kulturą, wybierają na przykład prace z mapami. Widzimy ich radość, gdy uczą się nazw kontynentów i krajów. Wtedy wygrywa praca, która w efekcie przynosi korzystne rezultaty.

Praca i zabawa to dwie całkowicie odrębne kwestie, których połączenie tworzy w dziecku pragnienie dalszej nauki.

Według Marii Montessori:

„Jest to nieświadoma praca przyniesiona przez energię duchową w procesie rozwoju”.

Bibliografia

„Odkrycie dziecka” Maria Montessori
„Sekret dzieciństwa” Maria Montessori

